Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 1997–1998

25 871 Wijziging van de Wet op de expertisecentra, de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek inzake de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen (ondersteuning onderwijs aan zieke leerlingen)

Nr. 5 **NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG**

Ontvangen 12 juni 1998

Mede namens de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij dank ik de leden van fracties uit de Tweede Kamer voor hun inbreng met betrekking tot bovengenoemd wetsvoorstel. De leden van de meeste fracties hebben met belangstelling en de leden van de fractie van de VVD met instemming kennis genomen van het wetsvoorstel. De vragen die de leden van de fracties hebben gesteld, worden hierna beantwoord.

1. Algemeen

Met de leden van de fracties van PvdA, VVD en D66 constateer ik dat er een behoorlijke tijd zit tussen het aanbieden van het advies van de Raad van State en het indienen van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. De oorzaak hiervan is gelegen in het te voeren georganiseerd overleg. Dat de afronding van het georganiseerd overleg de nodige tijd heeft gekost is niet verwonderlijk. Het gaat hier om een beleidswijziging met ingrijpende gevolgen voor het personeel. Dit vraagt intensief overleg.

De leden van de PvdA-fractie vragen een overzicht van het aantal leerlingen in de academische ziekenhuizen sinds 1990. Daarnaast willen de leden van deze fractie geïnformeerd worden over de ontwikkeling van het totaal aantal leerlingen op de gezamenlijke ziekenhuisscholen en op de afzonderlijke scholen vanaf 1990. Tevens vragen de leden van de PvdA-fractie hoeveel ziekenhuizen er in Nederland zijn en willen zij weten hoeveel van deze ziekenhuizen niet onder het bereik van een ziekenhuisschool vallen.
De leerlingen in het ziekenhuisonderwijs worden geteld per ziekenhuisschool en niet per ziekenhuis. Iedere ziekenhuisschool bedient een regio. Dit geldt ook voor ziekenhuisscholen bij een academisch ziekenhuis: die school kan dus zowel leerlingen hebben die zijn opgenomen in een academisch ziekenhuis als leerlingen die zijn opgenomen in andere ziekenhuizen in die regio. In Amsterdam zijn bijvoorbeeld twee academische ziekenhuizen en één ziekenhuisschool. Over het aantal kinderen per ziekenhuis dat ziekenhuisonderwijs ontvangt, heb ik geen gegevens. Wel is het aantal leerlingen per ziekenhuisschool bekend.
Het totaal aantal leerlingen op de gezamenlijke ziekenhuisscholen bedroeg 803 leerlingen in het schooljaar 1990/1991, 762 leerlingen in het

KST30123
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 1998

schooljaar 1991/1992, 725 leerlingen in het schooljaar 1992/1993, 725 leerlingen in het schooljaar 1993/1994, 688 leerlingen in het schooljaar 1994/1995, 693 leerlingen in het schooljaar 1995/1996 en 667 leerlingen in het schooljaar 1996/1997. Het aantal leerlingen in het schooljaar 1997–1998 is nog niet geregistreerd.

Het aantal leerlingen op de afzonderlijke scholen vanaf 1990 bedraagt:

	90/91	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96	96/97
zhs-school 's-Gravenhage-Delft e.o.*	27						
zhs-school Utrecht	80	76	81	97	83	101	102
Radboudschool Nijmegen	79	82	76	71	79	77	70
zhs-school Oost Nederland Hengelo	46	44	44	59	68	74	73
zhs-school Zuid Holland West Leiden	31	51	49	34	32	28	22
zhs-school Z-west Nederland*	42	28					
de Piekerbol Helmond*	46	38	30	28			
zhs-school Drenthe	32	36	38	33	26	20	19
zhs-school Fries-land	40	35	34	29	25	25	25
zhs-school Limburg	61	50	44	44	52	43	40
school voor zieke kinderen (Gr)	60	53	58	56	49	50	44
Dokter Frankschool (Santpoort)	43	47	44	59	58	56	53
OS kinderen opg. in zhs (Alkmaar)	47	42	41	29	25	23	17
zhs-school Amster-dam	116	122	126	124	115	110	121
zhs-school Rotter-dam eo	53	58	60	62	76	86	81

* Deze scholen zijn opgeheven

In Nederland zijn circa 160 ziekenhuizen. Deze vallen in principe allemaal onder het bereik van de ziekenhuisscholen. Dit neemt niet weg dat er door sluiting van een paar ziekenhuisscholen enige witte vlekken zijn ontstaan. In de regio's Brabant en Zeeland bijvoorbeeld zijn door sluiting van de ziekenhuisscholen Zuidwest Nederland (per 1 augustus 1992) en Helmond (per 1 december 1993) nu geen ziekenhuisscholen.
De leden van de PvdA-fractie vragen vervolgens een reactie op de gevolgen van dit wetsvoorstel voor de Stichting Onderwijs aan Zieke Kinderen te Amsterdam en zij vragen tevens of de regering op de hoogte is van de activiteiten van deze stichting.
De rijksoverheid heeft geen directe relatie met bovengenoemde stichting. De stichting is een initiatief van de gemeente Amsterdam. Ook de bekostiging geschiedt door de gemeente. De stichting zorgt voor (bij)les thuis aan zieke kinderen. Wel is er informatie-uitwisseling tussen de ziekenhuisschool Amsterdam en de stichting.
De leden van de fractie van de PvdA vragen of in andere gemeenten vergelijkbare stichtingen actief zijn voor het thuisonderwijs aan zieke kinderen en wat mijn oordeel is over hun activiteiten. Aansluitend vragen zij of de ervaringen met het thuisonderwijs in de Amsterdamse situatie een voorbeeld is van een aanpak die ook elders kan worden toegepast.
Er is vanuit de rijksoverheid geen zicht op gemeentelijke initiatieven op het gebied van onderwijs aan zieke leerlingen. Dit wetsvoorstel regelt dat de thuisschool van de zieke leerling zorg blijft dragen voor zijn onderwijs. De thuisschool moet uiteraard ook invulling geven aan deze verantwoor-

delijkheid. Vanuit dit uitgangspunt is dus geen noodzaak voor aanvullende initiatieven van gemeenten. Hoewel ik de inzet van de gemeente Amsterdam voor zieke leerlingen waardeer, zie ik geen aanleiding om de Amsterdamse stichting als voorbeeld te stellen.

In antwoord op de vraag van de leden van de fractie van het CDA of de ontwikkelingen in de gezondheidszorg die de aanleiding hebben gevormd tot dit wetsvoorstel niet tijdiger konden worden voorzien, merk ik op dat die ontwikkelingen wel degelijk tijdig zijn gesignaleerd. Immers vanaf het begin van de jaren negentig zijn verschillende opties aan de orde geweest om op die ontwikkelingen in te spelen. Aanvankelijk is de mogelijkheid besproken om de huidige ziekenhuisscholen te concentreren tot vijf centra, die tevens een taak zouden krijgen in de begeleiding van de thuisscholen van zieke leerlingen. In mijn brief van 1 april 1996 (kamerstukken II 1995/96, 24 400, VIII, nr. 78) over het ziekenhuisonderwijs heb ik wijzigingen op dit oorspronkelijke voorstel aangegeven, onder meer omdat het model van vijf centra zou leiden tot een te grote discrepantie tussen reistijd en begeleidingstijd. Het voorliggende wetsvoorstel is gebaseerd op de opzet die aan de Kamer is voorgelegd in mijn hiervoor genoemde brief.

De leden van de CDA-fractie vragen waarom nergens, ook niet in de memorie van toelichting, expliciet wordt gesproken van «het geven van onderwijs», maar van «ondersteuning».
Het uitgangspunt is dat de thuisschool verantwoordelijk blijft voor het continueren van het onderwijsproces van zieke leerlingen. De thuisschool kan daarbij de ondersteuning inroepen van de schoolbegeleidingsdienst (sbd) of de educatieve voorziening (indien de leerling is opgenomen in een academisch ziekenhuis). Het personeel van de schoolbegeleidingsdienst of de educatieve voorziening geeft dan ook geen onderwijs (dat doet immers de thuisschool), maar biedt ondersteuning bij het onderwijs van de thuisschool.

2. De thuisschool

De leden van de PvdA-fractie vragen naar de herkomst van de wens om het onderwijs zo dicht mogelijk bij huis aan te bieden en wat er op dit punt door dit wetsvoorstel voor kinderen die in het ziekenhuis liggen, verandert en verbetert.
Het kabinetsbeleid is gericht op een betere integratie van gehandicapten en chronisch zieken. Het streven om het onderwijs zo dicht mogelijk bij huis aan te bieden en daarbij integratie te bevorderen, vormt ook een van de centrale lijnen in het onderwijsbeleid. Ik verwijs in dit verband naar het beleid in het kader van Weer samen naar school (WSNS) en in het kader van de invoering van een leerlinggebonden financiering (LGF). In dat beleid wordt steeds het uitgangspunt gehanteerd dat het onderwijsaanbod zoveel mogelijk in de directe leefomgeving van het kind moet plaatsvinden. Een andere reden om de bestaande situatie van ziekenhuisscholen aan te passen, is het dalend aantal leerlingen van die scholen. Patiënten verblijven tegenwoordig steeds korter in ziekenhuizen en herstellen thuis verder. In dat verband past het om de verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan zieke leerlingen, zowel tijdens het verblijf in het ziekenhuis als thuis, bij de thuisschool te leggen.
De belangrijkste verandering die dit wetsvoorstel met zich meebrengt, is, dat de verantwoordelijkheid voor de voortgang van het onderwijs aan de zieke leerling bij de thuisschool wordt gelegd en dat de thuisschool voor ondersteuning een beroep kan doen op de schoolbegeleidingsdienst respectievelijk op de educatieve voorziening. Die verandering betekent een belangrijke verbetering voor de leerling omdat hierdoor de continuïteit van het onderwijsproces (vergelijk artikel 8, eerste lid, van de Wet

op het primair onderwijs) is verzekerd. Verder is er een dekkend netwerk van schoolbegeleidingsdiensten ook in minder dichtbevolkte gebieden. Hierdoor is tevens de ondersteuning van in het ziekenhuis opgenomen kinderen beter mogelijk.

Naar aanleiding van de stelling van de regering dat de school door de zorgverbreding extra instrumenten in handen heeft, ook voor de opvang van zieke kinderen, vragen de leden van de fractie van de PvdA welke zorgverbreding wordt bedoeld. Ook willen zij, evenals de leden van de fractie van D66, weten welke concrete instrumenten de school hiervoor heeft.
Met de zorgverbreding wordt het beleid in het kader van WSNS bedoeld. Dit beleid leidt er in toenemende mate toe dat de school in staat is om te onderkennen welk onderwijs een leerling nodig heeft, het onderwijs hierop aan te passen, tijdig de resultaten van het onderwijs vast te stellen en op basis hiervan het onderwijs bij te sturen. Met andere woorden: in staat is tot zorg op maat. Wat de concrete middelen betreft, verwijs ik, naar de als gevolg van de Wet op het primair onderwijs ter beschikking staande zorgformatie, naar de grotere beschikbaarheid van toets-middelen, meer gedifferentieerde methoden, (handreikingen voor het opstellen van) handelingsplannen enzovoort.

De leden van de PvdA-fractie vragen of er al ervaringen zijn bij het op afstand verzorgen van onderwijs in deze specifieke situatie. Zo niet, vragen zij zich af of de regering, juist nu de ziekenhuisscholen worden opgeheven, van plan is extra aandacht te geven aan het onderwijs aan zieke kinderen bij de voortgang van de technologische ontwikkelingen voor de scholen. De leden van de fractie van D66 sluiten zich hierbij aan en verzoeken de regering aan te geven of zij dergelijke initiatieven ondersteunt.
Binnen het ziekenhuisonderwijs zijn enkele experimenten in gang gezet. Verder wordt inmiddels enige ervaring met teleleren opgedaan binnen de rijdende school en is recentelijk gestart met een experiment op de Waddeneilanden. Ik ben van mening dat tele-educatie bij uitstek geschikt is voor het onderwijs aan zieke kinderen en ik ben om die reden ook van plan hieraan extra aandacht te besteden. Op dit moment werkt het Werkverband Provinciale en Regionale Organen van de schoolbegeleidingsdiensten (WPRO) hiervoor een voorstel uit.

Naar aanleiding van de vragen van de leden van de CDA-fractie naar een eventuele taakverzwaring als gevolg van dit wetsvoorstel, merk ik het volgende op. De thuisschool is ook nu al verantwoordelijk voor het continueren van het onderwijsprogramma voor leerlingen die ziek thuis verblijven. In het kader van dit wetsvoorstel kan de thuisschool voor het onderwijs aan deze leerlingen ondersteuning vragen bij de schoolbegeleidingsdienst. Hier is dus veeleer sprake van een taakverlichting.
Wat betreft de kinderen die zijn opgenomen in academische ziekenhuizen of streekziekenhuizen, moet worden bedacht dat het per school in de praktijk hooguit om één of twee kinderen zal gaan. Ook dan kunnen de scholen, zoals eerder gesteld, een beroep doen op ondersteuning vanuit de educatieve voorzieningen of de schoolbegeleidingsdiensten.
De leden van de fractie van het CDA vragen wat er zal gebeuren als een school daadwerkelijk niet in staat is een of meer zieke kinderen te begeleiden; wie dat controleert en op basis van welke criteria.
Indien de thuisschool zich niet in staat acht het onderwijs in een situatie van ziekte zonder ondersteuning te continueren, kan deze school ondersteuning vragen van een schoolbegeleidingsdienst of een educatieve voorziening. De school bepaalt wanneer dit het geval is en welke ondersteuning nodig is. Het gaat hier om ondersteuning op maat afhankelijk van de mogelijkheden van de thuisschool en de situatie van de

zieke leerling (bijvoorbeeld het ziektebeeld, het vermogen van de leerling om zelfstandig thuis door te werken, de situatie thuis, de afstand tussen school en ziekenhuis). Concreet kan het gaan om informatieverstrekking over ziektebeelden en hun mogelijke consequenties voor leerprestaties, hulp aan de leerkracht bij het afstemmen van het onderwijs op de individuele situatie van een ziek kind, maar soms ook door begeleiding van de leerling zelf aan bed.
De vraag of het beleid ten aanzien van onderwijs aan zieke leerlingen adequaat is en er bijvoorbeeld tijdig ondersteuning wordt aangevraagd, vormt onderdeel van het gebruikelijke inspectietoezicht op de thuisschool. De leden van de fractie van het CDA vrezen dat de thuisschool – doordat men kennis van en ervaring met de soms zeer specifieke problematiek van zieke kinderen mist en de begeleiding bovenop de gewone onderwijstaak komt – soms te lang zal wachten met het inschakelen van de educatieve voorziening of de schoolbegeleidingsdienst. Zij pleiten er daarom voor, evenals de leden van de fractie van D66, om deze instanties een bevoegdheid te geven tot het nemen van initiatief. De leden van de fracties van GPV en RPF stellen ook een vraag over de exclusieve bevoegdheid van de thuisschool om ondersteuning in te roepen.
Ik acht het opnemen in de wet van een bevoegdheid tot het nemen van initiatief voor andere instanties dan de thuisschool niet gewenst omdat dit wetsvoorstel juist de verantwoordelijkheid bij de thuisschool legt. Uiteraard kan er door de ouders, de educatieve voorziening of de schoolbegeleidingsdienst altijd bij die school aan de bel worden getrokken indien zij van oordeel zouden zijn dat de school in gebreke blijft bij het vragen om ondersteuning. Een bepaling hierover in de wet zou echter tot onduidelijkheid kunnen leiden over de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het continueren van het onderwijsprogramma voor zieke leerlingen.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe de deskundigheidsbevordering van leraren, schoolbegeleidingsdiensten of educatieve voorzieningen inzake het onderwijs aan zieke kinderen er de komende jaren komt uit te zien; of er een uitwisseling komt van (medische) informatie over (nieuwe) ziektebeelden en wie dat coördineert. Tevens vragen zij of het niet wenselijk zou zijn een centraal punt te vormen van waaruit desgevraagd informatie kan worden verspreid.
De educatieve voorzieningen krijgen als specifieke taak informatie te verstrekken aan medewerkers die zich bij de schoolbegeleidingsdiensten bezighouden met de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen. Gedacht moet worden aan (medische) informatie over (nieuwe) ziektebeelden die relevant zijn voor de betrokken sbd-medewerkers en over gedragseffecten die bepaalde ziektebeelden soms op langere termijn hebben. De educatieve voorzieningen vormen dus in feite het centrale punt waar deze informatie kan worden verzameld en van waaruit informatie kan worden verspreid. Hierdoor wordt dus de deskundigheid van de sbd-medewerkers bevorderd. Ik zie geen aanleiding om op het punt van coördinatie wettelijk iets te regelen. Overigens zal daarnaast aan deskundigheidsbevordering worden gedaan door een deskundigennetwerk op te zetten en door scholing (zowel reguliere nascholing als een scholingsprogramma, opgezet door de toekomstige werkgevers).

De leden van de fractie van D66 achten het risico dat de thuisschool niet tijdig een beroep zal doen op ondersteuning vooral binnen het voortgezet onderwijs aanwezig, omdat daar de onduidelijkheid omtrent de verantwoordelijkheid groter zou zijn.
Na de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel kan ook binnen het voortgezet onderwijs geen onduidelijkheid meer bestaan over de verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan zieke leerlingen, omdat het wetsvoorstel die bij de school – óók de school voor voortgezet onderwijs – legt. De

school kan op grond van dit wetsvoorstel ook een beroep doen op ondersteuning door de schoolbegeleidingsdienst of de educatieve voorziening.
De vraag van de leden van de fractie van D66 of de weg van de klachtencommissie niet te veel tijd kost, beantwoord ik ontkennend. De klachtenregeling beoogt juist een laagdrempelige – en snelle – voorziening te bieden voor klachten over het bevoegd gezag van de school en al degenen die in en voor de school werkzaam zijn. De weg via de klachtencommissie is naar mijn mening juist de eenvoudigste en kortste weg om een onafhankelijk oordeel te krijgen over een klacht.

3. De schoolbegeleidingsdiensten

Door de leden van de PvdA-fractie wordt naar aanleiding van het gestelde in de memorie van toelichting (onderdeel «Ondersteuning verzorgd door sbd») gevraagd of er nog wel gesproken kan worden van een sbd-regio. Strikt genomen heeft dit begrip voor de «gewone» schoolbegeleiding geen (wettelijke) betekenis meer. De bedoeling van deze passage is echter om aan te geven dat elke school in Nederland een beroep kan doen op ondersteuning door een schoolbegeleidingsdienst. En dat is nog steeds het geval.

De leden van de CDA-fractie informeren naar de winst ten opzichte van de huidige situatie, als een leraar van een schoolbegeleidingsdienst toch veel moet reizen naar allerlei huisadressen.
Allereerst merk ik op dat aan een schoolbegeleidingsdienst geen leraren zijn verbonden, maar begeleiders. Begeleiding betekent niet uitsluitend begeleiding «aan het bed», maar kan ook bestaan uit het geven van advies aan de thuisschool. Voor zover het gaat om ondersteuning «aan het bed» moet worden bedacht dat een begeleider die werkzaam is bij een schoolbegeleidingsdienst reist naar huisadressen binnen een regio. Deze regio is aanzienlijk kleiner dan de regio's die de huidige ziekenhuisscholen bedienen (vergelijking 12 ziekenhuisscholen en 56 «sbd-regio's»).

De leden van de CDA-fractie en de leden van de fractie van D66 vragen zich af wat de consequenties zijn van zogenaamd grensverkeer door de schoolbegeleidingsdienst wanneer een leerling is opgenomen in een (veel) verder gelegen gespecialiseerd niet-academisch ziekenhuis. De leden van de CDA-fractie vragen verder of hiervoor niet een soortgelijke regeling als bij leerlingen in een psychiatrische kliniek is toe te passen. De leden van de D66-fractie vragen tevens welke afspraken er met de schoolbegeleidingsdiensten worden gemaakt over de begeleiding van leerlingen die worden opgenomen in een ziekenhuis in een andere dan de eigen regio; of de thuisschool een schoolbegeleidingsdienst in de buurt van het ziekenhuis kan benaderen en wat de afspraken zijn tussen de schoolbegeleidingsdiensten en de zeven educatieve voorzieningen. De leden van de D66-fractie voegen hieraan nog de vraag toe of bij de toewijzing van middelen aan sbd's die functioneren in de omgeving van een brandwonden- of astmacentrum, rekening wordt gehouden met deze categorie onderwijsvragende leerlingen.
De thuisschool van de leerling blijft, óók bij opname in een ziekenhuis dat verder van de thuisschool is gelegen, verantwoordelijk voor het continueren van het onderwijsprogramma. De thuisschool kan daarvoor begeleiding inroepen van de schoolbegeleidingsdienst waarbij de school is aangesloten. Deze sbd ontvangt ook de middelen. De sbd biedt in beginsel ook ondersteuning aan de zieke leerling in een ziekenhuis buiten de regio. Het is echter niet uitgesloten dat de betreffende schoolbegeleidingsdienst de schoolbegeleidingsdienst inschakelt die scholen bedient in de regio waarin het gespecialiseerde ziekenhuis is gevestigd. Dit «grensverkeer» zal over en weer voorkomen en daarom wordt hiervoor

geen specifieke voorziening getroffen. De taak van de educatieve voorzieningen is beperkt tot het ondersteunen van leerlingen in academische ziekenhuizen. De taak van de schoolbegeleidingsdiensten is beperkt tot het ondersteunen van zieke leerlingen in andere gevallen. Gezien deze scheiding van taken zullen geen afspraken worden gemaakt over het ondersteunen van «elkaars zieken». Uiteraard is het niet uitgesloten dat schoolbegeleidingsdiensten en educatieve voorzieningen werkinhoudelijke afspraken maken voor die gevallen waarin het kind weliswaar wordt ontslagen uit het academisch ziekenhuis, maar nog enige tijd ziek thuis zal moeten blijven. Het is niet mogelijk een soortgelijke regeling als bij leerlingen in een psychiatrische kliniek toe te passen. Voor laatstbedoelde leerlingen geldt een apart traject, daarop zal ik ingaan onder 5.

De vraag van de leden van de fractie van D66 of de sbd de onderwijsgevende kan leveren, kan als volgt worden beantwoord. De schoolbegeleidingsdienst begeleidt het onderwijs. Er worden geen specifieke voorschriften gegeven voor de wijze waarop de thuisschool het onderwijsprogramma voor de zieke leerling moet voortzetten samen met de schoolbegeleidingsdienst. Hiervoor gelden de normale wettelijke bepalingen die gelden voor het onderwijs aan de school. De inzet van personeel dient uiteraard te worden gerealiseerd binnen de arbeidsvoorwaardelijke regelingen die voor het personeel gelden.De leerling blijft ingeschreven bij de eigen school. De zorg voor deze leerlingen behoort tot de taken van de school. Onder de huidige wetgeving wordt een kind dat is opgenomen in een ziekenhuis, uitgeschreven door de thuisschool. Het kind telt dus voor de thuisschool niet meer als leerling. Dit werkt door in de bekostiging van de thuisschool. In dit wetsvoorstel blijft de inschrijving bij de thuisschool in stand, evenals de daarbij behorende bekostiging.

Ook stellen de leden van de fractie van D66 een vraag over de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen thuisschool en schoolbegeleidingsdienst respectievelijk de educatieve voorziening wat betreft de aard en inhoud van de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen. Zoals eerder is aangegeven in antwoord op vragen van de leden van de CDA-fractie, ligt de verantwoordelijkheid voor het onderwijs bij de thuisschool. De begeleiding kan voor korte of langere tijd de vorm krijgen van begeleiding aan bed, bijvoorbeeld als het zeer specifieke ziektebeeld dat noodzakelijk maakt of bij een onevenredig grote afstand tussen thuisschool en ziekenhuis.

4. De educatieve voorzieningen

De leden van de PvdA-fractie vragen hoeveel academische ziekenhuizen er op dit moment zijn en of elk academisch ziekenhuis ook een educatieve voorziening krijgt.
Er zijn 8 academische ziekenhuizen, waarvan 2 in Amsterdam. Alle academische ziekenhuizen worden op grond van de wijzigingen in dit wetsvoorstel verplicht zorg te dragen voor een educatieve voorziening. De twee academische ziekenhuizen in Amsterdam zullen gezamenlijk één educatieve voorziening opzetten.

De leden van de PvdA-fractie vragen vervolgens hoe de regering denkt zicht te krijgen op de vormgeving (zie artikel XI) en op het effect van de ondersteunende taak bij het onderwijs aan zieke kinderen. Ook vragen zij wat de regering kan doen indien de vormgeving van de educatieve voorziening niet het gewenste resultaat oplevert.
De academische ziekenhuizen zijn verplicht binnen 6 maanden na de inwerkingtreding van de wet aan te geven op welke wijze men de ondersteuningstaak van de educatieve voorziening heeft vormgegeven.

Verder legt het bestuur van het academisch ziekenhuis dan wel het bestuur van de rechtspersoon van de educatieve voorziening, binnen 10 maanden na afloop van het kalenderjaar een verklaring van een accountant over. Uit deze verklaring blijkt in hoeverre de toegekende subsidie is besteed in overeenstemming met de bepalingen van de wet. Het wetsvoorstel bevat de mogelijkheid voor een financiële sanctie als zou blijken dat de subsidie niet is besteed in overeenstemming met de bepalingen van deze wet. Het effect van de ondersteuning wordt niet direct gemeten, maar komt aan de orde bij het toezicht van de inspectie op het onderwijs van de thuisschool. Daarbij komt ook het onderwijs aan de zieke leerlingen van die thuisschool en de ondersteuning bij dat onderwijs aan de orde.

De vraag van de leden van de fractie van D66 of de thuisschool in overleg met de educatieve voorziening ervoor kan kiezen dat de educatieve voorziening de gehele onderwijstaak van de school overneemt, is hiervoor reeds beantwoord. De thuisschool blijft in alle gevallen verantwoordelijk voor het continueren van het onderwijsprogramma en kan daarbij een beroep doen op begeleiding door de educatieve voorziening.
Verder vragen de leden van deze fractie of het mogelijk is dat een educatieve voorziening en een schoolbegeleidingsdienst een samenwerkingsverband aangaan opdat verworven expertise en deskundigheid behouden blijven.
Dit is mogelijk. De opzet van een deskundigennetwerk tussen medewerkers van schoolbegeleidingsdiensten en educatieve voorzieningen zal door de overheid financieel worden gestimuleerd.

Ook de fracties van GPV en RPF stellen vragen over de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen thuisschool en educatieve voorziening.
Ik verwijs hiervoor naar mijn reactie op vergelijkbare vragen van de leden van de fracties van het CDA en D66 onder 3.

5. Onderwijs aan kinderen in psychiatrische klinieken

De leden van de PvdA-fractie vragen of er een garantie kan worden gegeven dat de uiterst kwetsbare groep leerlingen in klinieken voor kinder- en jeugdpsychiatrie bij thuisscholen kunnen worden ingeschreven. De leden van de VVD-fractie stellen een vergelijkbare vraag. De leden van de CDA-fractie informeren hoe in de komende periode het onderwijs aan leerlingen in psychiatrische klinieken zal zijn georganiseerd en de leden van de VVD-fractie vragen hoe het onderwijs aan die kinderen op dit moment is georganiseerd. Tevens vragen de leden van de CDA-fractie zich af hoe realistisch de passages uit paragraaf 2f «leerlingen in psychiatrische klinieken» zijn. Verwijzend naar het lgf-beleid vragen ze zich af of verwacht mag worden dat alle leerlingen uit de hier genoemde doelgroep daadwerkelijk zullen worden ingeschreven op een voor hen passende school. De leden van de fractie van D66 vragen hoe de regering denkt om te gaan met kinderen die niet ingeschreven kunnen worden bij passende scholen en de leden van de fracties GPV en RPF stellen de vraag wat moet worden verstaan onder een passende voorziening.
In een deel van de klinieken zijn kinderen aangewezen op ziekenhuisonderwijs. Een ander deel van de klinieken heeft scholen op het terrein. De scholen verbonden aan klinieken voor kinder- en jeugdpsychiatrie zijn zmok- of lz-scholen. Als de kinderen in psychiatrische klinieken nu aangewezen zijn op ziekenhuisonderwijs zullen die leerlingen (die nu dus geen thuisschool hebben) ingeschreven worden bij een passende school voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Verwacht mag worden dat alle leerlingen daadwerkelijk op een voor hen passende school zullen kunnen worden ingeschreven. Op dit moment wordt door de ziekenhuisscholen geïnventariseerd op welke scholen bedoelde leerlingen terecht kunnen.

Zodra het onderhavige wetsvoorstel zal zijn aangenomen, zal worden overgegaan tot inschrijving. Ik wijs erop, dat gezien het dalende leerlingenaantal de ziekenhuisscholen op dit moment juist in hun voortbestaan worden bedreigd. Dit wetsvoorstel vloeit juist voort uit andere getalsmatige verhoudingen die voor veel scholen leiden tot opheffing. Zoals aangegeven in de memorie van toelichting wordt met een «passende school» bedoeld een school die voor het individuele kind passend is en die te zijner tijd zal opgaan in een regionaal expertise-centrum.

De leden van de fracties van GPV en RPF vragen of het niet in de rede ligt de invoering van onderhavig wetsvoorstel af te stemmen op de wettelijke regeling die voor leerlingen in psychiatrische klinieken zal worden getroffen.
Uiteraard vindt die afstemming plaats. Invoering van het desbetreffende beleid (lgf) gebeurt echter in fasen. Voor de vorming van expertisecentra is een aantal jaren uitgetrokken. In afwachting van de komst van de expertise-centra worden de leerlingen die in psychiatrische klinieken zijn opgenomen, ingeschreven bij een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs.

6. Onderwijs aan kinderen met chronisch nierlijden

De leden van de PvdA-fractie vragen om een algemene reactie op het commentaar van het Onderwijsproject Kinderdialyse Nederland van 17 maart 1998 en zij verzoeken – evenals de leden van de SGP-fractie – in het bijzonder een reactie op de suggestie om de educatieve voorzieningen en de schoolbegeleidingsdiensten de bevoegdheid te geven om ondersteuning bij het onderwijs aan te bieden onafhankelijk van de initiatiefname van de thuisschool.
Het commentaar dat geleverd wordt door het Onderwijsproject Kinderdialyse Nederland richt zich op de gevolgen die het wetsvoorstel zal hebben voor de kinderen en adolescenten met een chronische (terminale) nierziekte en hun ouders. Juist om de kinderen met chronische (terminale) ziekten goed te kunnen begeleiden, is ervoor gekozen een voorziening binnen de academische ziekenhuizen te handhaven. Thuisscholen en personeel van de educatieve voorzieningen zullen voor deze groep kinderen goede afspraken moeten maken over de invulling van de ondersteuning. Het wetsvoorstel biedt hier ruimte voor.
Op het al dan niet toekennen van de bevoegdheid tot het nemen van initiatief door een educatieve voorziening of een schoolbegeleidingsdienst ben ik reeds eerder ingegaan (in antwoord op vragen van de leden van de fracties van het CDA en D66). De thuisschool is verantwoordelijk, maar kan wel afspraken maken met de educatieve voorziening over hoe om te gaan met leerlingen met chronische ziekten die frequent in het ziekenhuis liggen, zodat het voor de medewerkers van de educatieve voorziening duidelijk is welke ondersteuning wordt gevraagd. Als er afspraken gemaakt worden, hoeft een educatieve voorziening voor dat bepaalde kind niet steeds te wachten op een telefoontje van de thuisschool.

De leden van de fracties van de VVD en het CDA vragen commentaar op de standpuntbepaling die vanuit de kindernefrologische centra is geuit. Zoals blijkt uit het wetsvoorstel ben ik het eens met het standpunt dat de eindverantwoordelijkheid voor het onderwijs aan zieke kinderen bij de thuisschool komt te liggen. Zoals hiervoor reeds aan de orde is geweest, is het echter niet in lijn met het wetsvoorstel om een initiërende bevoegdheid voor de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke kinderen met een chronische nierziekte neer te leggen bij de educatieve voorzieningen.

In het wetsvoorstel hebben de educatieve voorzieningen de taak om informatie over te dragen aan personeel van schoolbegeleidingsdiensten dat zorgt voor ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen. In dat kader is uitwisseling tussen de functionarissen, werkzaam bij de educatieve voorzieningen en functionarissen met medisch-orthodidactische deskundigheid, verbonden aan het onderwijsproject kinderdialyse, een goede zaak.
Ik ben het verder ook eens met het standpunt dat er criteria dienen te worden geformuleerd voor het jaarverslag van de academische ziekenhuizen. Integraal schooltoezicht kan niet aan de orde zijn binnen de educatieve voorzieningen. De educatieve voorzieningen zijn namelijk geen scholen. De inspectie zal zich in het kader van het integraal schooltoezicht (op de thuisschool) op de kwaliteit echter wel een beeld dienen te vormen van de kwaliteit van de ondersteuning.

De leden van de VVD-fractie vragen de regering of bovenstaande opmerkingen ook gelden voor andere en/of chronisch zieke leerlingen.
Ik kan uiteraard geen antwoord geven op de vraag of de opmerkingen vanuit de kindernefrologische centra ook gelden voor andere en/of chronisch zieke leerlingen. In het wetsvoorstel wordt echter geen onderscheid gemaakt naar de aard van de ziekte. In die zin geldt mijn reactie wel voor alle zieke leerlingen die naar het oordeel van de thuisschool aangewezen zijn op ondersteuning door een educatieve voorziening of een schoolbegeleidingsdienst.

De leden van de fractie van D66 vragen zich af of met de aard van dit soort ziektes rekening is gehouden in onderhavig wetsvoorstel.
Dit is het geval. Juist omdat het aanbod van leerlingen met specifieke en chronische ziekten bij academische ziekenhuizen continu en substantieel is, wordt voorgesteld om bij deze ziekenhuizen educatieve voorzieningen te handhaven.

7. Kwaliteitstoetsing inspectie

De leden van de fractie van de PvdA vragen zich af waarom er geen rechtstreeks toezicht van de inspectie is voorzien op de educatieve voorzieningen. Zij verwijzen in dit verband naar de brief van 1 april 1996. In genoemde brief wordt niet expliciet ingegaan op de wijze van toezicht: direct op de educatieve voorziening of via het toezicht op het onderwijs van de thuisschool. Bedoeld is dat het via het toezicht op de thuisschool gaat, want die thuisschool is verantwoordelijk voor het onderwijs aan de zieke leerling. Een toezicht op de educatieve voorziening behoort ook niet tot de taak van de inspectie; te weten toezicht houden op het onderwijs. Overigens wordt op deze wijze aangesloten bij de rol van de inspectie met betrekking tot de schoolbegeleidingsdienst; zowel wat betreft de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke kinderen als de ondersteuning in het algemeen.

De leden van de PvdA-fractie vragen of de educatieve voorzieningen de plicht hebben om de inspectie alle gevraagde informatie te verstrekken en waarom in het wetsvoorstel niet wordt voorgeschreven dat er onderwijsinhoudelijke criteria worden geformuleerd waaraan het jaarverslag van de educatieve voorzieningen en de informatieplicht schoolbegeleidingsdiensten moet voldoen.

Het wetsvoorstel voorzag niet in een verplichting voor de educatieve voorzieningen om de inspectie alle gevraagde informatie te verstrekken. In de nota van wijziging is die verplichting alsnog opgenomen. Onderwijsinhoudelijke criteria worden niet voorgeschreven, omdat het hier niet om onderwijs gaat, maar om ondersteuning. De inspectie heeft –

zoals eerder vermeld – geen rechtstreeks toezicht op de ondersteuningsvoorzieningen. In het wetsvoorstel is in artikel V, onder C (artikel 2.19 WHW) voorzien in een jaarlijkse verslagverplichting. Vooralsnog acht ik het niet noodzakelijk onderwijsinhoudelijke criteria te formuleren waaraan het jaarverslag van de educatieve voorzieningen zou moeten voldoen. Indien in de toekomst die behoefte wel zou bestaan, bestaat op grond van de tweede volzin van genoemd artikel de mogelijkheid dergelijke criteria op te nemen in een richtlijn voor de inrichting van het jaarverslag.

Ook de leden van de CDA-fractie vragen naar de rol van de inspectie en wel waarom het integraal schooltoezicht zich niet uitstrekt tot de educatieve voorzieningen en de schoolbegeleidingsdiensten. De leden van de fractie van de VVD vragen met name naar het toezicht op de kwaliteit van de educatieve voorziening.
Zoals hiervoor al vermeld, is binnen de algemene regeling van de schoolbegeleiding niet voorzien in een rechtstreeks toezicht op de schoolbegeleidingsdiensten van de inspectie van het onderwijs. Het toezicht wordt primair uitgeoefend via het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs van de scholen. Er is geen reden om dit voor de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke kinderen dan wél rechtstreeks te doen. Te meer omdat dit onderwijs, zoals eerder gesteld, de verantwoordelijkheid van de thuisschool is. Het toezicht op de educatieve voorziening verloopt, zoals de leden van de fractie van de VVD zelf ook al stellen, via het toezicht van de inspectie op het onderwijs van de thuisschool. Daarnaast dienen de educatieve voorzieningen binnen 6 maanden na de inwerkingtreding van de wet de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen te berichten op welke wijze invulling wordt gegeven aan de ondersteuningstaak. Tevens dienen zij jaarlijks verslag uit te brengen over de werkzaamheden (art. 2.19 WHW).

De leden van de fractie van D66 constateren dat de sbd's de inspectie op verzoek dienen te informeren en dat voor de educatieve voorzieningen een jaarlijkse verslagverplichting geldt. Zij vragen naar het waarom van dit onderscheid.
Zoals hiervoor reeds is aangegeven, wordt het genoemde onderscheid opgeheven door de nota van wijziging.

8. Rechtspositie personeel

De leden van de PvdA-fractie vragen of het inderdaad zo is dat alle personeelsleden van de huidige ziekenhuisscholen bij een educatieve voorziening of schoolbegeleidingsdienst worden benoemd en daarbij hun salaris en inkomensperspectief en voor tenminste 4 jaar hun werk behouden. De leden van de VVD-fractie vragen met name naar de positie van administratief medewerkers en directeuren.
Er is een onafhankelijke externe procescoördinator aangetrokken om het bemiddelingsproces tussen werknemers en werkgevers optimaal te laten verlopen en er voor te zorgen dat alle betrokkenen een passende betrekking krijgen bij een van de instellingen.
Zoals is aangegeven in de memorie van toelichting bij artikel V, onderdelen C en D, waarnaar ook in de toelichting bij artikel VII wordt verwezen, wordt al het betrokken personeel (dus ook administratief medewerkers en directeuren) behoud van werkgelegenheid in het vooruitzicht gesteld. Aan de toekenning van het budget aan de educatieve voorzieningen en de schoolbegeleidingsdiensten is gedurende de periode 1 augustus 1999 tot 1 augustus 2003 de voorwaarde gekoppeld dat de desbetreffende formatieplaatsen worden aangeboden aan het ex-ziekenhuisschoolpersoneel. Daarbij zijn salaris en inkomensperspectief gegarandeerd. Ik merk in dit kader op dat ik in bijgevoegde nota van wijziging de voorwaarde van het aanbieden van formatieplaatsen aan ex-ziekenhuispersoneel heb

vervangen door de voorwaarde van het benoemen van ex-ziekenhuispersoneel op de bedoelde formatieplaatsen (tenzij er geen ex-ziekenhuisschoolpersoneelslid beschikbaar meer is).

De leden van de CDA-fractie vragen naar het verloop van het overleg tussen werkgevers en personeelsorganisaties over de inpassing in de CAO. Dit overleg is nog gaande, maar zal naar verwachting ruim voor de beoogde datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel zijn afgerond. Terugkoppeling over het verloop van het overleg vindt plaats via de monitorgroep.
Ook willen de leden van de CDA-fractie weten of het bedrag van 1 miljoen voor overgangsmaatregelen in de personele sfeer realistisch is en of het kan worden onderbouwd.
Naar verwachting zal er geen sprake zijn van hoge kosten als gevolg van overgangsmaatregelen. Het uitgangspunt is namelijk dat er geen wachtgelders als gevolg van deze beleidsoperatie zullen ontstaan. Zou onverhoopt toch sprake zijn van uitkeringskosten dan is daarvoor een deel van dit miljoen gereserveerd. Daarnaast wordt een deel van dit bedrag gereserveerd voor extra scholing. Dit gebeurt naast de opzet van een deskundigennetwerk waarvoor extra middelen beschikbaar zijn en de nascholing uit de reguliere nascholingsgelden.

De leden van de VVD-fractie vragen of het overleg in de monitorgroep al resultaten heeft opgeleverd in de zin van goede afspraken over de overdracht van het personeel. In de monitorgroep zijn inderdaad goede afspraken gemaakt, onder meer over de criteria die zullen worden gehanteerd bij het herplaatsingsproces, over de (planning van de) activiteiten van de externe procescoördinator en over de wijze van afstemming met deze coördinator.
De vraag van de leden van de VVD-fractie of de opgebouwde knowhow behouden kan blijven, wordt bevestigend beantwoord. Uitgangspunt is immers dat al het personeel dat nu bij de ziekenhuisscholen werkzaam is, bij de educatieve voorzieningen en de schoolbegeleidingsdiensten wordt benoemd. Het antwoord op de vraag van de leden van deze fractie of al bekend is of de reorganisatie wachtgeldgevolgen heeft, is reeds gegeven in antwoord op een vraag van de leden van de CDA-fractie.

Het antwoord op de vraag van de leden van de VVD-fractie hoe wordt gegarandeerd dat het personeel bij de nieuwe werkgevers in een gelijksoortige rechtspositie wordt benoemd, ligt besloten in artikel V, onderdeel D, voor wat betreft de educatieve voorzieningen en in artikel VII, vierde lid, voor wat betreft de schoolbegeleidingsdiensten. De huidige rechtspositieregelingen blijven van toepassing totdat tussen werkgevers en werknemersvertegenwoordigers overeenstemming is bereikt over de inpassing in de bij de betrokken instellingen geldende CAO's. In genoemde artikelen zijn tevens de salaire garantiebepalingen opgenomen. Het beleid ten aanzien van administratief medewerkers en directeuren – waar de leden van de fractie van D66 naar vragen – wijkt hiervan niet af.

De vragen van de leden van de SGP-fractie zijn met het voorafgaande eveneens beantwoord.

9. Het invoeringstraject

De leden van de PvdA- en de VVD-fractie vragen hoe en wanneer de ouders van het vervallen van de inschrijving bij een ziekenhuisschool op de hoogte worden gesteld. Het informeren van de ouders op dit punt is een taak van de ziekenhuisschool; verwacht mag worden dat dit tijdig dus ruim voor 1 augustus 1999 zal gebeuren.

De vraag van de leden van de CDA-fractie of er gevaar bestaat dat er een kloof zou ontstaan in het onderwijs aan zieke kinderen, wordt ontkennend beantwoord. Op het moment dat de ziekenhuisscholen worden opgeheven, treedt naar verwachting het huidige ziekenhuisschool-personeel in dienst van de educatieve voorzieningen en de schoolbegeleidingsdiensten en start de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen.
De leden van de CDA-fractie vragen verder of er geen expertise van het personeel verloren zal gaan.
Omdat het huidige deskundige ziekenhuisschoolpersoneel wordt benoemd bij de schoolbegeleidingsdiensten en de educatieve voorzieningen zal de expertise behouden blijven.

10. Financiële consequenties

De leden van de PvdA-fractie vragen waarom diensten en educatieve voorzieningen volgens de memorie van toelichting f 1 miljoen minder ontvangen dan in de brief van 1 april 1996 staat opgenomen. Deze veronderstelling is onjuist: de schoolbegeleidingsdiensten en educatieve voorzieningen ontvangen niet minder dan in de brief van 1 april staat aangegeven. Anders dan in de memorie van toelichting is aangegeven, is f 9,3 mln. beschikbaar voor educatieve voorzieningen en voor de ondersteuningsfunctie van de schoolbegeleidingsdiensten. Bij dit bedrag is rekening gehouden met algemene salarismaatregelen. Van deze f 9,3 mln. wordt f 8,8 mln. verdeeld over educatieve voorzieningen en schoolbegeleidingsdiensten; f 0,5 mln. wordt gereserveerd omdat in een aantal gevallen oude salarisgaranties van toepassing zijn bij personen verbonden aan ziekenhuisscholen. De genoemde f 1 miljoen is een reservering boven op het budget van f 9,3 miljoen voor eventuele overgangsmaatregelen in de personele sfeer, vooral bedoeld voor scholing en eventuele werkloosheidsuitgaven.

De leden van de PvdA-fractie vragen naar de omvang van het budget voor elke schoolbegeleidingsdienst en voor elke educatieve voorziening. De leden van de fracties van GPV en RPF vragen hoe het geld via de gemeenten verdeeld zal worden over de sbd-regio's en over de educatieve voorzieningen.
Het budget dat de gemeenten ontvangen voor schoolbegeleiding zal worden opgehoogd met een bedrag voor de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen. Het te verdelen budget is vastgesteld op f 8,8 miljoen (voor de schoolbegeleidingsdiensten en de educatieve voorzieningen). De hoogte van het bedrag per leerling waarmee het budget voor schoolbegeleiding zal worden opgehoogd, is afhankelijk van het aantal leerlingen dat op 1 oktober 1996 tot de verzorgingsgebieden van de schoolbegeleidingsdiensten behoorde.

Per schoolbegeleidingsdienst en per educatieve voorziening leidt dit tot de volgende bedragen:

Naam SBD	Bedrag
Oostelijk Groningen	58,439
Groningen	161,070
Friesland	258,574
Drenthe	179,379
Flevoland	133,263
Twente	87,622
Midden Twente	59,258
Enschede	100,404
Midden IJssel	87,566
Regio Zwolle	139,970

Naam SBD	Bedrag
Oost Gelderland	123,149
Apeldoorn	93,626
Arnhem	110,633
Nijmegen	111,127
Gelders Rivierengebied	88,351
Veluwe	105,033
Zuid Vallei	118,362
Eemland	134,565
Z.O. Utrecht	79,969
Utrecht	88,700
West Utrecht	89,176
Den Helder	64,534
West Friesland	82,660
Noord Kennemerland	95,960
Midden Kennemerland	67,055
Z.W. Kennemerland	80,319
Zaanstad en Waterlanden	106,100
Amsterdam	234,266
Amstelveen	91,644
Hilversum	96,676
Duin en Bollenstreek	68,531
Rijnland	79,026
Midden Holland en Rijn	184,012
Zuid Holland West	113,367
Den Haag	153,043
Delft en Westland	87,598
Rotterdam	247,849
Nieuwe Waterweg Noord	63,989
Rijnmond Zuid	138,260
Zuid Holland Zuid	148,882
Alblasserdam Vijfheerenlanden	60,084
Zeeland	146,741
Roosendaal	93,091
Land van Heusden en Altena	163,110
Tilburg en Langstraat	89,384
De Langstraat	121,778
Den Bosch	132,422
Noord Oost Brabant	130,616
Eindhoven	56,682
De Kempen	84,077
Helmond	102,655
Noord Limburg	92,783
Midden Limburg	62,613
Westelijke Mijnstreek	71,546
Zuidelijk Zuid Limburg	99,034
Oost Zuid Limburg	49,095
Totaal	6,167,719

Educatieve voorziening	Bedrag
Groningen	385,965
Nijmegen	401,404
Utrecht	532,632
Amsterdam	578,948
Leiden	185,263
Rotterdam	455,439
Zuidelijk Zuid Limburg (Maastricht)	92,632
Totaal	2,632,281

De leden van de PvdA-fractie vragen waarom er f 250 000,– gereserveerd is voor een deskundigennetwerk, terwijl niet precies is aan te geven hoeveel geld hiervoor nodig zal zijn. Tevens vragen ze waar deze extra middelen vandaan komen.
Het bedrag van f 250 000,– is inderdaad globaal geschat. Dit bedrag maakt deel uit van Artikel 18 van de begroting OCenW («overige uitgaven»).
De leden van de PvdA-fractie vragen waarom er in het wetsvoorstel wordt gesproken over een budget van f 9.3 miljoen, terwijl in het persbericht van

20 juli 1993 en het rapport «Het ziekenhuisonderwijs in de toekomst» nog sprake is van f 9.9 miljoen.
In het wetsvoorstel wordt aangegeven dat het budget wordt gebaseerd op het budget dat beschikbaar was in het schooljaar 1994/1995. Dit budget bedroeg f 9,3 miljoen. Het persbericht en het genoemde rapport «Het ziekenhuisonderwijs in de toekomst» zijn van een eerdere datum. Door een dalend leerlingenaantal in het ziekenhuisonderwijs is het budget in de periode van 1993 tot het schooljaar 1994/1995 afgenomen van f 9,9 miljoen tot f 9,3 miljoen.

De leden van de fracties van PvdA en D66 vragen wat er na de opheffing van de ziekenhuisscholen gebeurt met de bezittingen van die (voormalige) scholen.
Zoals uit artikel VI, tweede lid, van het wetsvoorstel blijkt, vervallen, voor zover het gaat om een bijzondere (ziekenhuis)school, de bezittingen die niet uit eigen middelen van het bevoegd gezag zijn aangeschaft of niet het eigendom zijn van het ziekenhuis aan de gemeente.
Voor wat betreft speel- en leermateriaal zal ik het initiatief nemen tot afspraken om die materialen te behouden voor de ondersteuners die werkzaam zijn bij schoolbegeleidingsdiensten en educatieve voorzieningen. Indien noodzakelijk zullen voor overige zaken afspraken moeten worden gemaakt door het bestuur van een educatieve voorziening of een schoolbegeleidingsdienst met de betrokken gemeente(n).

De leden van de CDA-fractie vragen of het budget voor onderwijs aan zieke leerlingen niet erg versnipperd raakt door deze operatie. Nogmaals wordt benadrukt dat het onderwijs aan de zieke leerling verzorgd (en bekostigd) blijft worden door de school waarbij de leerling is ingeschreven. Voor de ondersteuning bij dat onderwijs wordt het bedoelde budget aangewend. Dit budget wordt weliswaar meer versnipperd dan op dit moment, maar per schoolbegeleidingsdienst komt voor de ondersteuning een substantieel bedrag beschikbaar.
De leden van de CDA-fractie vragen tevens of het geoormerkte geld wordt ondergebracht bij de specifieke uitkering voor de schoolbegeleidingsdiensten of dat daarvoor een afzonderlijke regeling wordt getroffen. Verder vragen zij wat de omvang is van het budget.
Het geoormerkte budget wordt ondergebracht in de specifieke uitkering en bedraagt – zoals blijkt uit het hiervoor opgenomen overzicht – voor alle schoolbegeleidingsdiensten tezamen f 6,16 mln.

Voor een reactie op de vragen van de leden van de fractie van het CDA over de financiële en formatieve gevolgen van het onderwijs aan zieke kinderen verwijs ik naar mijn antwoord op eerdere vragen van die fractie en die van D66. Ik onderschrijf overigens niet de opmerking van de leden van de fractie van het CDA dat er voor het onderwijs aan een zieke leerling uit principe niet uit het WSNS-budget zou mogen worden geput. Bij onderwijs aan zieke leerlingen en de activiteiten in het kader van WSNS gaat het om een en hetzelfde namelijk «zorg op maat», waarmee wordt voorkomen dat leerlingen naar het speciaal onderwijs worden verwezen.

De leden van de VVD-fractie vragen zich af in hoeverre is voorzien in een ophoging van middelen voor materiële kosten die samenhangen met de aanschaf en beheer van specifieke materialen voor de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen, bijvoorbeeld tele-educatie. Ook de leden van de fractie van D66 stellen vragen over de materiële kosten Zij merken op dat f 8,3 miljoen van het beschikbare budget wordt verdeeld over schoolbegeleidingsdiensten en educatieve voorzieningen en dat f 1 miljoen wordt gereserveerd voor overgangsmaatregelen in de personele sfeer. De leden van de fractie van D66 vragen of het eerder voorgestelde budget voor materiële kosten niet langer noodzakelijk is.

Het bedrag dat wordt verdeeld over de schoolbegeleidingsdiensten en de educatieve voorzieningen bedraagt – zoals hiervoor ook is aangegeven – f 8,8 mln. In dat bedrag is het budget voor materiële instandhouding opgenomen. Educatieve voorzieningen en schoolbegeleidingsdiensten zullen nog wel enige kosten hebben voor materiële instandhouding, maar de meeste kosten voor materiaal komen ten laste van de thuisscholen die het onderwijs verzorgen. Het opzetten van tele-educatie voor deze categorie leerlingen zal door OCenW worden gefaciliteerd. Zoals hiervoor reeds is vermeld, is de WPRO bezig met het maken van een voorstel.

De leden van de VVD-fractie constateren dat gekozen is voor een verhoging van het budget voor de ondersteuningstaak van schoolbegeleidingsdiensten tot 2003. Zij willen weten waarom voor deze datum is gekozen.
Zoals in de memorie van toelichting is vermeld zal in het vierde jaar na inwerkingtreding van het nieuwe model een evaluatie plaatsvinden waarbij onder meer zal worden gekeken of de specifieke uitkering voor de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen kan worden overgeheveld naar het Gemeentefonds. De termijn van vier jaar wordt ook bij de invoering van andere innovaties gehanteerd (bijvoorbeeld bij de decentralisatie van schoolbegeleidingsdiensten) en is gebaseerd op overleg en ervaring. Ik ga er op dit moment vanuit dat overheveling inderdaad mogelijk zal blijken in 2003.

De leden van de D66-fractie vragen waarom de bekostiging niet gebaseerd kan worden op de teldatum van 1 oktober 1998. Zij begrijpen ook niet waarom de vaststelling van het budget van de educatieve voorzieningen niet op basis van het schooljaar 1997–1998 plaatsvindt en vragen of dit om budgettaire redenen niet gebeurt.
De schoolbegeleidingsdiensten en de educatieve voorzieningen moeten ruim voor de datum van inwerkingtreding weten over hoeveel formatie ze kunnen beschikken per 1 augustus 1999. De voorbereiding op de invoering van het wetsvoorstel dient, met name gezien de personele implicaties, tijdig opgestart te worden. Daar komt bij dat in eerste instantie werd beoogd dit wetsvoorstel in werking te laten treden met ingang van 1 augustus 1998.
De keuze om het budget voor de educatieve voorzieningen niet vast te stellen op basis van het leerlingenaantal van het schooljaar 1997–1998, maar op basis van het leerlingenaantal van het schooljaar 1994–1995 is gemaakt in verband met de terugloop van het aantal leerlingen in het ziekenhuisonderwijs. Daarom is het leerlingenaantal, dat de verdeelsleutel vormt voor het bedrag voor de schoolbegeleidingsdiensten, het leerlingenaantal op 1 oktober 1996. Indien er verschuivingen als bedoeld in artikel IX, tweede lid, in dit leerlingenaantal optreden, kan de verdeling – op grond van artikel IX, tweede lid – over de schoolbegeleidingsdiensten nog worden aangepast.

De leden van de fracties GPV en RPF vragen welke vormgeving de regering voor ogen staat na 2003 en zij vragen of de schoolbegeleidingsdiensten de ondersteuning, gezien de hoogte van het budget kunnen waarmaken. Er van uitgaande dat de evaluatie positief uitvalt, zal de specifieke uitkering voor ondersteuning bij het onderwijs aan zieke kinderen worden overgeheveld naar het Gemeentefonds.
Niet in te zien valt waarom de schoolbegeleidingsdiensten dit niet zouden kunnen waar maken. Het totale budget is immers gelijk aan het huidige budget van het ziekenhuisonderwijs.

De leden van de SGP-fractie vragen om een toelichting op de positie van de landelijke diensten. De landelijke diensten worden niet meegenomen in

de verdeling van de middelen, omdat de verantwoordelijkheid voor het onderwijs, ook voor wat betreft het identiteitsaspect, bij de thuisschool berust.

11. Specifieke uitkering

Wat de opmerking van de fractie van het CDA betreft over de oneven-redige hoge administratieve lasten die zouden voortvloeien uit de keuze voor een specifieke uitkering, merk ik op dat ik de kennelijke vrees van de leden van deze fractie niet deel. Ik neem aan dat deze leden met name op de schoolbegeleidingsdienst doelen. De administratieve lasten die uit de specifieke uitkering voortvloeien, bestaan er voornamelijk uit dat de afzonderlijke gemeenten hun deel van de subsidie «doorsluizen» naar de schoolbegeleidingsdienst en dit verantwoorden via een accountants-verklaring of hun vastgestelde gemeentelijke jaarrekening. In de praktijk zal dit laatste deels samen kunnen gebeuren met de administratieve afhandeling van de specifieke uitkering in het kader van de Wet regeling schoolbegeleiding.

Bij de leden van de CDA-fractie leeft de vraag of het onderhavige wetsvoorstel voldoet aan de aanwijzingen van het kabinetsstandpunt inzake een heldere definitie van de doelstelling van deze regeling en de verdeling van de verantwoordelijkheden. Deze vraag wordt bevestigend beantwoord. Verder vragen deze leden of overleg heeft plaatsgevonden met de Algemene Rekenkamer. Deze leden alsmede de leden van de fractie van D66 verwijzen hierbij naar artikel 63 van de Comptabiliteitswet. De leden van de fractie van D66 koppelen hieraan nog de vraag of het zinvol is om dit punt mee te nemen in de evaluatie.
De toekenning van een specifieke uitkering aan schoolbegeleidings-diensten is niet nieuw; ook nu al ontvangen schoolbegeleidingsdiensten een specifieke uitkering en wel op grond van de Wet regeling school-begeleiding. Er is daarom geen reden dit punt mee te nemen in de evaluatie van het onderhavige wetsvoorstel.

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de VVD-fractie over de datum waarop de verantwoordelijkheid voor de gemeente voor de schoolbegeleidingsdienst bij de gemeente komt te liggen, merk ik op dat waar in de memorie van toelichting hiervan wordt gerept, wordt gedoeld op de verantwoordelijkheid voor het bieden van ondersteuning bij het onderwijs aan zieke kinderen door de schoolbegeleidingsdiensten, hetgeen het geval zal zijn per 1 augustus 1999.

De leden van de D66-fractie vragen hoe het geld voor de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke kinderen bij de schoolbegeleidingsdiensten terecht komt.
Het bedrag dat in de vorm van een specifieke uitkering naar de gemeenten gaat voor schoolbegeleiding, zal verhoogd worden met een bedrag voor de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen. Als de schoolbegeleidingsdienst niet uitgaat van de gemeente dan ontvangt de gemeente de specifieke uitkering uitsluitend indien zij de uitkering aan die andere rechtspersoon toekent onder dezelfde voorwaarden als waaronder de gemeente de uitkering heeft gekregen. De vragen van de leden van deze fractie wat de omvang en de verdeelsleutel van het budget is dat via de specifieke uitkering wordt verstrekt, zijn reeds beantwoord onder 10.

12. Evaluatie en monitor

De leden van de CDA-fractie vragen naar de personele samenstelling van de monitorgroep en naar de formele taakstelling van deze groep en of er inmiddels een onafhankelijke externe procesbegeleider benoemd is; op welke gronden de selectie heeft plaatsgevonden; wat de taakomschrijving is en het overeengekomen tijdpad van werkzaamheden. Tevens wordt de vraag gesteld of in de monitorgroep wordt gedacht aan (een) pilot(s) in een bepaalde regio.
In de monitorgroep participeren vertegenwoordigers van het personeel, de besturen en de directeuren van de ziekenhuisscholen, vertegenwoordigers van de VAZ, VNG, WPRO, personeels- en besturenorganisaties en OCenW. Taak van de monitorgroep is het herplaatsingsproces zo soepel mogelijk te laten verlopen door het inventariseren van te verwachten problemen en het zoeken naar mogelijke oplossingen. Een pilot is hierbij niet aan de orde. Inmiddels is een externe procesbegeleider benoemd. De selectie heeft plaatsgevonden op basis van ingediende offertes. De externe procesbegeleider is, in samenspraak met de betrokken werkgevers en werknemersorganisaties, belast met het coördineren van het feitelijke herplaatsingsproces. Het plaatsingsvoorstel moet uiterlijk 1 januari 1999 zijn afgerond.

De leden van de fractie van D66 vragen wie de evaluatie gaat uitvoeren. De evaluatie zal vergelijkbaar zijn met de evaluatie van de regeling schoolbegeleiding en deels door OCenW worden uitgevoerd, deels door de inspectie en deels door externen.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
T. Netelenbos